Nicolaus <de Lyra> [Oth.]: Biblia latina. [Enth.:] Postilla / Nicolaus de Lyra [u.a.]
Nürnberg: Anton Koberger, 1485 Seite 295

causa amisit odorem suum. Est aūt galbanuz succus herbe aromatice. albus ad modum lactis: et dicit a gala qđ significat lac vel album. Postq̄ em̄ induratus erat h succus terebat in puluerem. t Et thus lucidissimū. id ē purissimū: ad differentiā thuris cui admiscetur resina ꝑ quā obscurat eius color.

v Equalis pōderis erunt oīa. hoc dicit ad differētiā vnguenti predicti in quo nō oia posita sunt eq̄lis ponderis. x Compositū ope vnguētarij. nō q2 thymiama sit vnguentum ꝫ quedā cōmixtio puluerū aromaticoꝝ: sed q2 ad idē officiū ꝑtinet facere talē ꝯmixtōnez et vnguenta.

y Coram tabernaculo testimonij. .i. in altari incensi: qđ est ꝯ tabernaculū interius in quo erat archa testimonij: et illa pars templi vocatur tabernaculum testimonij.

galbanen boni odoris et thus lucidissimū: eq̄lis pō-deris erūt oīa: Faciesq̄ thymiama ꝯpositū ope vnguē-tarij mixtū diligēt et purū ⁊ scificatiōe dignissimū. cūq̄ in tenuissimū puluerem vniuersa ꝯtuderis: pones ex eo corā tabnacl'o testionij in quo loco apparebo tibi. Scīmscōꝝ erit vobis thymiama. Talē ꝯpositiōez n̄ facietis i vsus vros: q2 scm̄ ē dño. Hō q̄cūq̄ fecerit sile vt odore illi⁹ ꝑfruat: pibit de pplis suis. .xxxj.

Locutusq̄ est dñs ad moysen dicens: Ecce vocaui ex nomine bezeleel filiū huri filij hur de tribu iuda et impleui eū spū dei: sapientia ⁊ itelligētia ⁊ scīa i oī ope ad excogitandū q̄cq̄d fabrefieri pt ex auro ⁊ argēto ⁊ ere: marmore et gēmis. ⁊ diuersitate lignoꝝ. Dediq̄ ei sociū ooliab filiū achisamech de tribu dan. Et in corde homīs eruditi posui sapiām vt faciāt cuncta q̄ p̄cepi tibi tabnaculū federis: ⁊ archam testimonij: ⁊ ꝓpiciatoriū quod sup eam ē: ⁊ cuncta vasa tabnaculi:

5 In quo loco apparebo tibi. quia ibi audiebatur diuinum responsum q̄si procedens de ꝓpiciatorio vsq̄ ad altare incensi. z Talē ꝯpositione n̄ facietis. s. ex eisdez rebus ⁊ in eadē ꝓporcione. sicut predictū est de vnguēto.

In ca. xxx. vbi dr̄ in postilla. Dicit aūt aug. ꝙ altare incensi ibi non vocatur thuribulum aureū ⁊c̄.

Additio.

Licet verum sit ꝙ altare incensi erat in ꝑte illa tabernaculi: q̄ dr̄ sanctū vel sancta: nō aūt in illa ꝑte interiori q̄ dr̄ sanctūscōꝝ: vt lr̄a testat: tamē ipsuz altare incensi scīmsctōꝝ reputabatur: vt expresse habetur .j. eodē ca. vbi dicitur de h altari. s. incensi. ⁊ deꝑcabit aaron sup cornu altaris sel' ꝑ annū: et ꝯcludit ibidē de eodez altari. Scīmscōꝝ erit dño. ex q̄ pz ꝙ licz altare incensi eēt extra sanctascōꝝ ꝫm locū: reputabat tn̄ sctīmscōꝝ ꝫm dignitatis gradū. cui⁹ rō pōt esse: q2 in hoc altari incensi bis in die incensuz cremabat vt hr̄ in h ca. qđ fiebat ꝑ simplices sacerdotes: lz intra scīmscōꝝ nō esset licitū intrare nisi semel in anno. ⁊ ideo oportebat ꝙ hoc altare esset ex sanctasanctoꝝ ꝫm locū. ꝫ q2 ipsius altaris excellentia erat tāta ꝙ in ipō fiebāt semel ꝑ annū in sanguine distillatōnes ꝑ summū sacerdotē: vt. j. Leui. xvj. idcirco reputabat inter scāscōꝝ ꝫm dignitatē: et sic videnṫ intelligenda esse vba aug. s. ꝙ loq̄tur de altari incensi ꝫm sue dignitatis gradum nō aūt ꝫm dignitatē loci in quo erat. nō em̄ presumēdum est de sancto aug. ꝙ litere ꝯtradiceret.

Replica correctorij contra Burgen.

In ca. xxx. vbi postillator declinat dictuz beati augustini de altari incensi. Et hoc auctoritate beati hiero. ⁊ alioꝝ: imo ⁊ rotūde lr̄e: Burgeñ. nititur saluare dcm̄ beati aug. sed potius inuoluit. naz Burgen. allegando textū sequētem p̄ntis capl'i dicit ipm̄ altare incensi fore sctīmsctōrū ꝫm dignitatis gradū: cū tn̄ beat⁹ august. solū vdit ipm̄ altare fore intra sanctūscōꝝ ad modū aurei thuribuli. textus autem allegatus ꝑ Burgensez nō loquit de altari: sed de exercitio summi sacerdotis in ipso altari: videlicet de positione manuum: ⁊ positione sanguinis. hoc em̄ exercitiū vocat litera scīmscōꝝ: q2 si quotidiana positō thymiamatis ꝑ cōes sacerdotes dr̄ sancta hec positio sanguinis semel in anno facta in hoc altari dicen-

da est sanctascōꝝ: ⁊ sic equiuocatio est de sanctoscōꝝ quo ad locū ⁊ quo ad actū in loco. Caplm. xxxj.

Locutusq̄ ē dñs. Descripta forma tabernaculi et ꝯsecratione sacerdotū hic ꝯsequenter agit de electione artificum: et quoniā agens et finis sibi correspondent ideo ꝑmo agit de cā efficiente ipsius tabnaculi: secundo de causa finali: ibi. Locutus ē. Primo igit exprimit efficientem principalē dicens. b Ecce vocaui ad opus tabernaculi. c Ex nomine bezeleel ⁊c̄. quoniam vno incōueniēti dato alia sequuntur. iō ra. Sa. qui dicit ꝙ hur auus istius Bezeleel filius fuit marie ⁊ chaleph: consequēter habet dicere ꝙ iste bezeleel fuit pronepos ipsius chaleph et ideo cum dicit in glo. super primū ꝑalip. ij. capl'o. ꝙ chaleph cum esset octo annorum cepit azubam vxorem de qua habuit prolem. qua et anno sequenti mortua accepit mariam sororem moysi: que altero nomie vocata est ephrata: de qua anno decimo chaleph nat⁹ est hur: et vicesimo anno chaleph hur genuit Huri: et tricesimo anno eius scilicet calephi huri genuit bezeleel: et bezeleel decem annorum erat quando incepit tabernaculum: q2 chaleph tunc non habebat nisi. xl. annos. vt habet Iosue. xiiij. ca. et hec videnṫ inconueniencia manifesta. s. ꝙ chaleph octo annoruz generasset de azuba: et ꝙ decimo anno etatis sue generasset Hur de maria: que iam erat nonagenaria vel amplius: vt declaratū est supra. xvij. capl'o. Item ꝙ alij duo. s. hur et Huri decimo etatis sue anno genuissent: et ꝙ bezeleel decem annoꝝ esset artifex sapiens ad faciendū tabernaculum: et ideo dicendum: ꝙ iste bezeleel fuit nepos marie et hur mariti eius: sicut declaratū est supra. xvij ca. et ꝑ ꝯsequens dicendum ꝙ hur qui primo Parali. dicit filius chaleph ⁊ hur nepos eius ⁊ bezeleel ꝓnepos eius fuerunt alij ab istis hic nominatis: fuerūt tn̄ eorundē nominum ⁊ eiusdem tribus. in vna em̄ tribu erant multe cognationes: et nullum est inconueniens ꝙ in duabus cognationibus inueniantur pater ⁊ fili⁹ et nepos similium nominum. d Et impleui eum spiritu dei et sapientia ⁊c̄. quia omnis sapientia a domino deo est: siue sit acquisita: siue infusa: et iste vtranq̄ habuit.

e Et ad excogitandum quicquid fabrefieri. i. artificiṫ subtiliter ⁊ artificiose. faber est enim nomen generale et specificatur per adiuncta: sicut dicitur faber ferrarius: faber lignarius ⁊c̄. et inde dicit fabre aduerbium. consequenter nominat artifices sibi adiunctos dicēs Dediq̄ sibi socium Ooliab ⁊c̄. Sequitur. f Vt faciant cuncta q̄ precepi tibi tabernaculum federis ⁊c̄. Qualiter autē ista fieri debeant patet ex predictis: cuz ageretur de singulis in speciali.

g Et locutus est. Hic agitur de causa finali. ad hoc em̄ fiebat tabernaculuz: vt deputaretur diuino cultui qui pro magna parte ꝯsistebat in obseruatione sabba-

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-254/0294
TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG